

bijsluiter M5 aanpak

NB Lees voor gebruik eerst deze bijsluiter

Echte veiligheid meet je af aan de manier waarop mensen omgaan met verschillen. Hoe groter de veiligheid, des te groter de onderlinge verschillen tussen mensen mogen zijn...

Over deze bijsluiter

In deze bijsluiter vindt u de voorwaarden voor succesvol gebruik van de M5 aanpak, evenals de voornaamste bijwerkingen.

M5 werkt vanuit het perspectief dat pesten natuurlijk groepsgedrag is. Kinderen tasten elkaars grenzen af. Plagen en incidenteel pesten horen daarbij. Pesten is onaanvaardbaar wanneer het structureel wordt. Structureel, of stelselmatig pestgedrag is destructief. De aanpak van M5 leidt direct naar de kern. De stappen die we zetten zijn: registratie van grensoverschrijdend gedrag en pesten, het aanspreken van de ouders, het helpen van de ouders en het stoppen van de ouders.

De processen die het in en rond een school onveilig maken, worden door de aanpak van M5 zichtbaar. De kinderen die achter de schermen actief zijn, krijgen een naam. Ouders van deze kinderen gaan soms in het verzet, soms zelfs in de aanval. Vaak als uiting van hun eigen onzekerheid en van hun angst om de schuld te krijgen. Op het moment dat ouders realiseren dat hun kind gebaat is bij structuur, veiligheid en rust, ontstaat er direct een ruimer perspectief op de toekomst van hun zoon of dochter.

Voorwaarden voor het gebruik van de aanpak van M5

Omdat een school met M5 de dieperliggende lagen van onveiligheid aanpakt, vraagt het:

- dat een ruime meerderheid van de teamleden de aanpak ziet zitten en bereid is om deze klus gezamenlijk te klaren
- om een krachtige schoolleiding die zich gesteund weet door het team
- om een team dat zich gesteund voelt door de schoolleiding
- om de steun van de Medezeggenschapsraad
- dat eventuele bezwaren van teamleden ook uitgesproken mogen worden en erkend worden als aandachtspunt tijdens het proces
- om ruimte bij het team om 2 x 2 uur tijd te steken in instructie
- de bereidheid bij teamleden om incidenten online te melden (dit vraagt dagelijks maximaal vijf minuten tijd)
- liefdevolle standvastigheid bij teamleden om de maatregelen die afgesproken worden met een leerling en zijn of haar ouders, daadwerkelijk uit te voeren

Daarnaast vraagt het om een tamelijk stabiele situatie op school: i.c. geen onderliggende conflicten binnen het team, geen arbeidsvoorwaardelijke zaken die de gemoederen bezig houden e.a.

bijsluiter M5 aanpak

NB Lees voor gebruik eerst deze bijsluiter

Meer dan 20 bijwerkingen

We zien na de implementatie van de M5 aanpak steeds meer positieve bijwerkingen. Er is geen garantie dat deze zaken op iedere school gerealiseerd worden, maar wanneer een school haar rol goed invult, is de kans groot.

De belangrijkste bijwerkingen¹ zijn:

- a. De aanpak geeft het beginsel 'sociale veiligheid' een nieuwe betekenis
- b. Een school weet continu of ze leerlingen en docenten voldoende sociale veiligheid biedt
- c. Negatieve ontwikkelingen in een groep worden snel zichtbaar
- d. Kinderen krijgen extra ruimte vrij op hun 'harde schijf' om te leren
- e. Leeropbrengsten stijgen
- f. Leerlingen met ADHD, ODD e.a. voelen zich veilig en worden rustiger
- g. Het meldsysteem maakt snel duidelijk wanneer gedrag te belastend is voor een groep
- h. De leerkracht kan weer helemaal leerkracht zijn omdat er minder 'gedoe' is
- i. Kinderen en ouders leren dat vervelend gedrag niet altijd structureel pesten is
- j. Ouders helpen actief mee om de sociale veiligheid op en rond school te borgen
- k. Ouders krijgen meer vertrouwen in de leerkrachten en schoolleiding
- l. Kinderen krijgen meer vertrouwen in volwassenen
- m. De sociale leerprogramma's die een school al hanteert, krijgen veel meer effect
- n. Het M5-meldsysteem leidt tot dossiervorming en is bruikbaar bij formele vervolgstappen tegen leerlingen die volharden in structureel pestgedrag
- o. Kinderen ervaren op school hoe veiligheid voelt. Dat nemen ze in hun leven mee
- p. Kinderen die het risico lopen om een 'pester' te worden, worden opgespoord en krijgen ondersteuning. Hun leven kan zich vanaf hier veel positiever ontwikkelen.
- q. Slachtoffers van pestgedrag komen daar zelf los van, of worden gericht geholpen
- r. De kwaliteiten van 'pesters' kunnen positief benut worden
- s. De kinderen in de 'middengroep' in een klas laten zich meer zien
- t. Een sociaal veilige, pestvrije school, trekt nieuwe ouders aan
- u. Leerkrachten ervaren meer rust in de groep en minder stress
- v. Scholen die de M5 aanpak implementeren voldoen daarmee aan hun wettelijke verplichting om incidenten te registreren
- w. Het natuurlijk gezag van leerkrachten en directies wordt hersteld, c.q. versterkt

¹ De toelichting vindt u op volgende pagina's

bijsluiter M5 aanpak

NB Lees voor gebruik eerst deze bijsluiter

Toelichting bij de bijwerkingen

- a. M5 tilt de sociale veiligheid op en rond een school naar een veel hoger niveau. Al het grensoverschrijdende gedrag wordt zichtbaar. Niet alleen gedrag tijdens schooltijd, maar ook de dingen die tijdens de TSO (tussenschoolse opvang) en voor en na schooltijd gebeuren, zoals cyberpesten. Door de informatie die de school via het M5 meldsysteem krijgt, kan ze de sociale veiligheid van mensen veel beter waarborgen.
- b. Met de aanpak van M5 weet een school al heel snel of ze haar leerlingen voldoende veiligheid biedt. Soms valt het mee, heel vaak valt dat tegen. Waar veel meetinstrumenten leerkrachten met die constatering achterlaten, komt M5 met concrete voorstellen voor maatregelen en met specifieke hulp voor slachtoffers en daders. We gaan samen met de leerkracht(en) de gesprekken met ouders aan en we blijven op school tot het pestprobleem daadwerkelijk opgelost is. Ook als dat, in een incidenteel geval, langer dan drie maanden duurt.
- c. Wanneer de aanpak van M5 op een school geïmplementeerd is en de pesters gestopt zijn, kan er niet meer structureel gepest kunnen worden. Negatieve ontwikkelingen in een groep worden automatisch zichtbaar en leerkrachten kunnen direct ingrijpen.
- d. Kinderen - ook zij die niet gepest worden - hoeven niet meer alert te zijn. Ze krijgen ruimte vrij op hun 'harde schijf' om te leren. Op veiligheid gefixeerde aandacht kost een hoop energie en zorgt na verloop van tijd voor een fixed mind. Wanneer een school veilig is, ontstaat er een veel opener mindset. Verschillen tussen leerlingen worden door de groep veel beter geaccepteerd. Je kunt als kind veilig je vinger opsteken en zelfs wat "doms" zeggen.
- e. Omdat er meer ruimte is om te leren, kan er ook beter geleerd worden. Dit leidt tot hogere leeropbrengsten. Omdat er minder 'gedoe' is en er minder conflicten zijn die eerst in de klas uitgepraat moeten worden, gaat de effectieve leertijd omhoog.
- f. Leerlingen met de diagnose ADHD, ODD, ADD e.a. zijn uiterst gevoelig voor spanningen binnen een groep. Naarmate de school sociaal veiliger wordt, zie je ook bij deze groep kinderen gedrag veranderen. Er treedt veel minder verstoring op. Daarmee wordt een school als geheel veel rustiger.
- g. Wanneer het op een school als geheel veel rustiger is, ontstaat er letterlijk meer ruimte voor het bieden van passend onderwijs. Leerkrachten zijn beducht voor meer werkdruk en meer onrust. Dankzij het meldsysteem wordt snel duidelijk wanneer gedrag belastend is voor een groep. Een ib-er kan de leerkracht snel en gericht ondersteuning bieden. In de praktijk leidt dit tot veel tijds winst.
- h. Bijkomend effect is dat de leerkracht uit de rol van conflictbemiddelaar/therapeut kan stappen en weer helemaal leerkracht kan zijn. De leerkracht heeft meer tijd voor het bieden van onderwijs en daarmee voor het realiseren van de gewenste doelen met zijn of haar groep.
- i. In de volksmond wordt geen onderscheid gemaakt tussen verschillende vormen van pestgedrag. Alles is pesten. Dat vertroebelt de communicatie. We leren kinderen en

bijsluiter M5 aanpak

NB Lees voor gebruik eerst deze bijsluiter

ouders onderscheid te maken tussen de verschillende vormen van pesten. Incidenteel pestgedrag hoort bij het leerproces. Kinderen moeten daarbij gecoacht worden. Structureel pesten overschrijdt de grens van leren en moet altijd gestopt worden. Herkenning van het feit dat niet alles structureel pesten is, geeft direct na de eerste introductie al ontspanning bij kinderen en ouders.

- j. Ouders worden in dit proces actief betrokken bij het creëren van sociale veiligheid op school. Met de installatie van het meldsysteem krijgt de directeur direct bericht van een melding; ouders weten zich gezien. Ouders weten ook dat een school niet meer op ieder incident reageert, maar wel effectief zal reageren als incidenten dreigen uit te groeien tot een structureel probleem. Dat geeft rust.
- k. Ouders krijgen meer vertrouwen in de leerkrachten en school. Het aloude verwijt “ze doen er niets aan...” verflauwt. Daarmee stopt de onbedoelde ondermijning door teleurgestelde/boze ouders van het gezag van leerkrachten en school.
- l. Met het meldsysteem weten kinderen zich gezien en gehoord. Kinderen krijgen meer vertrouwen in de rol van volwassenen omdat zij merken dat leerkrachten gericht ingrijpen waar en wanneer dat nodig is.
- m. De sociale leerprogramma’s die al op school gebruikt worden, krijgen door de sociaal veilige basis veel meer effect. Zolang een school voor kinderen niet veilig is, zijn kinderen terughoudend tijdens de lessen. Begrijpelijk. Wanneer een school voor kinderen echt veilig voelt, durven ze zich veel meer te laten zien.
- n. Wanneer een leerling grensoverschrijdend gedrag blijft vertonen, biedt de informatie in ons meldsysteem doorgaans voldoende om een leerling zo nodig te schorsen of te verwijderen. Het is niet de doelstelling van onze aanpak om kinderen van school te schorsen of te verwijderen, maar als één leerling de school voor anderen blijvend onveilig maakt - en niet geholpen wil of kan worden - is dat een optie. Vrijblijvendheid op dit terrein werkt ondermijnend en helpt uiteindelijk niet. Het proces van verwijdering wordt - mede omdat we de leerplichtambtenaar in het proces betrekken - minder belastend voor een school.
- o. Soms zitten kinderen in een ingewikkelde thuissituatie. Het mooie is dat de aanpak van M5 ongeacht die thuissituatie effect heeft. Een veilige school kan voor deze kinderen het verschil maken. Thuis is het misschien onveilig, op school is het wel veilig.
- p. Kinderen die de kans lopen om een negatief levenspatroon te ontwikkelen, worden op jonge leeftijd al opgespoord en bijgestuurd. Hierdoor krijgt een kind de kans om zijn of haar leven een positieve wending te geven. Dat scheelt veel problemen op school, maar maakt ook buurten en verenigingen veiliger.
- q. Kinderen die het slachtoffer geworden zijn van structureel pestgedrag en ernstig beschadigd zijn, worden geholpen. We werken met een team van M5 therapeuten die gespecialiseerd zijn in het werken met zowel slachtoffers van pestgedrag, als met kinderen die willen stoppen met pesten, maar daar moeite mee hebben. We zien overigens dat de meeste slachtoffers van pestgedrag ook zonder specifieke hulp herstellen. Een langere periode waarin zij zich sociaal veilig voelen, werkt helend.

bijsluiter M5 aanpak

NB Lees voor gebruik eerst deze bijsluiter

- r. Kinderen die pesten hebben uiteraard ook goede kwaliteiten. Wanneer leerlingen uit de rol van (hoofd)pester gehaald worden, kunnen ze deze kwaliteiten ten behoeve van de groep in zetten. De positieve ontwikkeling van een groep wordt er enorm door versterkt.
- s. De middengroep in een klas krijgt de ruimte om op een positieve manier vorm te geven aan groepsvorming en de groepscultuur. In plaats van dat deze kinderen vooral buiten beeld proberen te blijven bij de pesters, nemen deze kinderen hun plek in de groep in en laten ze hun mening horen. Deze groep trekt zo alles in een klas naar een hoger niveau. De middengroep wordt bij de aanpak van M5 niet expliciet gevraagd om op te staan. Het is bij het wegvallen van de hoofdpesters een bijna natuurlijk proces dat dit gebeurt.
- t. Het bieden van sociale veiligheid is een belangrijk kwaliteitskenmerk van een school. Wanneer ouders van jonge kinderen op zoek gaan naar een school, zijn ze met name geïnteresseerd in een school die prettig voelt en veilig is. Een school die kan aantonen dat er niet structureel gepest kan worden en daarom aantoonbaar sociaal veilig is, is een aantrekkelijke partner voor ouders.
- u. De druk op leerkrachten neemt – zoals eerder al gesteld - af. Het gevoel meer grip te hebben op dingen die in en rond de groep gebeuren, werkt positief op de gemoedsrust van leerkrachten. Dat leidt tot minder stress, meer werkplezier en tot minder ziekteverzuim. Het Vervangingsfonds heeft deze kwaliteit van het M5 programma inmiddels herkend.
- v. Scholen die de M5 aanpak implementeren voldoen daarmee aan hun wettelijke verplichting om incidenten te registreren.
- w. Het gezag van volwassenen wordt op bijna natuurlijke wijze hersteld, c.q. versterkt. Er wordt in het onderwijs veel ingezet op het persoonlijk leiderschap van de leerkracht. Dat persoonlijk leiderschap ontstaat bijna als vanzelf als kinderen en volwassenen hun vertrouwen aan de leerkrachten geven. Leerkrachten komen - dankzij de manier waarop we onze aanpak in de school neerzetten - in hun kracht te staan. Zij nemen hun positie als volwassene en professional (weer) in.

Tot slot:

Iemand zei recent: “Nadat de pesters gestopt waren, leek het of er een deken van de school afgedegen was. Het is een feestje om dat mee te maken.”

bijsluiter M5 aanpak

NB Lees voor gebruik eerst deze bijsluiter

Voor vragen over de juiste werking van dit product

M5 groep

Symfonielaan 78 3208 SE Spijkenisse

e. info@pestaanpak.nl

t. 0181 648880

www.pestaanpak.nl

